

Likelydende brev til

Hjellnes Consulting
Forsvarsbygg
Oslo kommune

Oslo 04.07.2014

Kunngjøring om oppstart av detaljregulering med konsekvensutredning og til offentlig ettersyn: Lutvannsveien 60, Lutvann leir, Oslo.

Østmarkas Venner (ØV) gjør Hjellnes Consulting, Forsvarsbygg og Oslo kommune oppmerksom på at Lutvann leir, Lutvannsveien 60, ligger inneklemt mellom en tett befolket bydel, Alna, med nærmere 50 000 innbyggere og et svært intensivt brukt friluftslivsområde med uteskoleaktivitet, barnehage og lokalbefolkningens generelle friluftsliv som består av blant annet turgåing, bading, skigåing, skøyting, fiske og grilling. Hauktjern friluftslivsområde, som er en del av dette området, ble vernet med hjemmel i markaloven høsten 2013.

Lutvann har unik vannkvalitet og er meget sårbart. Østmarkas Venner vil minne utbyggeren og Oslo kommune på at det oppsto store lekkasjer, over 2 mill liter vann i døgnet, under byggingen av Romeriksporten for 17 år siden på grunn av oppsprukket berggrunn. Lekkasjene er i dag delvis tettet, og i tillegg holdt i sjakk ved hjelp av en pumpe. Vi mener at de forholdene vi påpeker bør inn i planprogrammet på en bedre måte enn nå.

1. Om Østmarkas Venner

Østmarkas Venner (ØV) med sine nærmere 4000 medlemmer har som formål å bevare Østmarka som natur- og friluftsområde for dagens og kommende generasjoner. ØV skal blant annet arbeide for å bevare markagrensa og bidra til å ta vare på Markas innhold ved å hindre tekniske inngrep som forringer Østmarka som naturområde, sikre det enkle friluftslivet, og unngå motorisert og støyende aktivitet i Marka. På denne bakgrunnen ønsker ØV å gi innspill til detaljregulering av Lutvannsveien 60, Lutvann leir, og tilhørende planprogram for et utredningsalternativ for maks BRA=100 000 m², jf brev av 26. mai 2014.

2. Kommentarer til problemstillinger

2.1 Landskap

Lutvann leir ligger i en forsenkning som er typisk for Østmarkas riftdaler, og den vanlige berggrunnen i området er meget oppsprukket og porøs. I forlengelsen av denne dalen ligger Lutvann, som er en del av Ljansvassdraget. I dag er Lutvann leir rimelig godt tilpasset landskapet, da den er relativt lite synlig fra omgivelsene. Dette er positivt og gir lite negative landskapsmessige effekter for omgivelsene og det aktive friluftslivet som pågår i området rundt leiren og ved Lutvann og i Hauktjern friluftslivsområde.

En fortetting av Lutvann leir med inntil 100 000 m² brutto areal (som innebærer en firedobling av bygningsmassen) vil ha store konsekvenser for landskapet. ØV vil minne om at dagens turvei ligger på utsiden av leiren. Dersom Lutvann leir fylles med store bygningsmasser, vil dette influere negativt på landskapet, og dette kan oppleves som et hinder for å komme seg inn i rekreasjonsområdet som ligger rundt leiren. Vi ønsker derfor at det unngås høyhus og at bebyggelsen trekkes noe bort fra yttergrensen av leiren slik at det blir plass til en vegetasjonssone som reduserer innsynet utenfra.

2.2 Naturmangfold

Vi er enig i at ved etablering av ny bebyggelse innenfor Lutvann leir må hensynet til kjente naturverdier mot Lutvann vurderes. Vi vil også gjøre oppmerksom på at størstedelen av Lutvann inngår i Hauktjern friluftslivsområde, der altså viktige naturverdier for friluftsliv og opplevelse ligger til grunn for vernet.

Naturmangfoldet skal kartlegges innenfor leirområdet. ØV forventer også at naturmangfold utenfor leiren og i Lutvann kartlegges. Leiren er i stor grad omkranset av Østmarka, og området nær leiren bør også kartlegges med hensyn til byggeprosjektene og den endelige bygningsmassens påvirkning av naturen utenfor leiren. Nær leiren finnes en kunstig dam hvor frosk parer seg og legger egg om våren. Dette til stor opplevelse for barnehage- og skolebarn som bruker områdene aktivt, og ikke minst for allmennhetens naturopplevelse. Rundt Lutvann hekker dessuten ulike fuglearter, og storlom er observert i Lutvann flere somre på rad.

2.3 Vannmiljø

Lutvann er Osломarkas dypeste vann og er et vann det ikke finnes maken til. Lutvann har en meget god vannkvalitet og skiller seg merkbart ut fra de aller fleste innsjøer på Østlandet med sitt usedvanlig klare og rene vann, som best kan sammenlignes med et fjellvann. Lutvann har et lite nedbørsfelt på kun 1,44 km², hvilket gjør vannet sårbart for inngrep.

Innsjøen har et maksimumsdyp på 53 meter. Dette dypet, sammen med et lite nedbørsfelt, gjør at vannet i innsjøen har en meget lang teoretisk oppholdstid. Den lange oppholdstiden, næringsfattig berggrunn og lite løsmasser påvirker de kjemiske og fysiske forholdene. I 1997 ble det oppdaget vannlekkasje fra Lutvann og Puttjerna i forbindelse med utbyggingen av Romeriksporten. Nordre Puttjern ble tømt, og fra Lutvann lakk det i perioder over 2 millioner liter vann i døgnet.

Den kommende detaljreguleringen og konsekvensutredningen må ta hensyn til at Østmarka er et særegent område med store porøse sprekkedaler, og at Lutvann leir ligger i en slik dal. En bør derfor utrede de geologiske forholdene og ta med i betraktningen at lekkasjene fra Puttjerna og Lutvann ikke er stoppet. De holdes i sjakk med vann som pumpes opp i grunnen. Sprenging i grunnen kan medføre ytterligere problemer i Lutvannsområdet.

2.3 Kulturminner

Ved Lutvann ligger de gamle markaplassene Fagerholt og Lut, med tydelige spor etter bosettingen der man observerer gamle murer, terrasser, trær og vegetasjon knyttet til hage- og bruksplanter. Henrik Wergeland vandret til Fagerholt på sine søndagsturer da han levde på 1800-tallet.

Kartlegging av kulturminner innenfor leiren er en viktig del av planprogrammet. ØV mener at en også bør være oppmerksom på kulturminnene nært inntil leiren. Med et så omfattende BRA og med en lengre byggeperiode, bør en ha oversikt over hvordan prosjektet vil influere på kulturminner rett utenfor leirområdet og ikke minst ha oversikt over forekomsten.

2.4. Friluftsliv

Landskap, kulturminner, naturmiljø og vannmiljø er til sammen viktige deler av de samlede friluftslivskvalitetene for området som omkranser Lutvann leir. Området er intensivt brukt av skoler med uteundervisning, barnehager og et yndet turområde for Alnas og Oslos befolkning. Effekten av en massiv utbygging i Lutvann leir må utredes med hensyn til effekter på friluftslivet. En økning av forsvarsaktiviteter kan øke frykten for at området kan bli et ytterligere utsatt terrormål og på den måte være til hinder for bruk av området som friluftslivsformål.

Med vennlig hilsen

Johan G. Ellingsen (sign.)
Styreleder

Bente Lise Dagenborg
Styremedlem

Kopi:
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Lillomarkas venner
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
FAU ved Lutvann skole